

En slarvig bok med goda avsikter

Geologiprofessorn Donald Prothero har skrivit en bok om pseudovetenskap där han särskilt behandlar olika former av vetenskapsförnekande (*science denialism*). Det är ett viktigt perspektiv, och han visar på gemensamma mönster i argumentationen hos t.ex. kreationister, klimatvetenskapsförnekare, vaccinetståndare och HIV-förnekare. Bäst är han nog i avsnitten om evolutionen, där han bygger på stabil egen sakkunskap.

Men tyvärr är han så slarvig med fakta att det inte går att lita på det han säger. Några exempel på faktafel ur boken:

Han påstår att arabiska forskare uppfann "begreppet noll" (s. 327). Detta är en vanlig missuppfattning, grundad på att det decimala positionssystemet (vårt sätt att skriva tal) kom till Europa från arabiska källor. Men araberna fick det i sin tur från Indien, varifrån de också hämtade siffran noll.

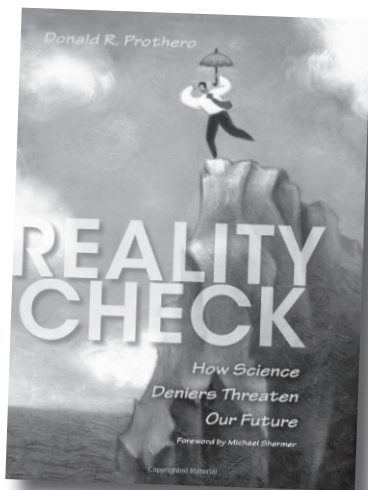
"Större delen av jordens befolkning bor i kuststäder",

säger han utan att ange någon källa (s. 73). Det är ett orimligt påstående mot bakgrund av att det år 2013 endast var 53 % av jordens befolkning som överhuvudtaget bodde i städer.¹ Den senaste uppgiften om kustnära boende som jag har hittat avser år 1990. Då bodde 23 procent av jordens befolkning nära kusten (definierat som högst 10 mil från kusten och högst 100 meter över havet).²

I den republikanska primärvalskampanjen inför presidentvalet 2012 sade sig elva av tolv kandidater inte acceptera evolutionen, enligt Prothero (s. 105). För den uppgiften uppger han en källa. Men källan handlar bara om sju huvudkandidater.

Av dessa sade sig tre tro på evolutionen, tre var negativa till evolutions teorin och en hade inte uttalat sig.³

Roger Ailes, chefen för den konservativa nyhetskanalen Fox News, ska enligt Prothero ha

---

REALITY CHECK
How Science Deniers
Threaten Our Future
Donald R. Prothero
Indiana University Press
2013

sagt: ”Sanningen’ är det som människor tror”. (”The truth’ is whatever people will believe”, s. 288.) För detta citat anger Prothero en källa, men citatet finns inte i den uppgivna källan. Detta är ett uttalande som flera gånger har tillskrivits Ailes, men det har veterligen inte kunnat påvisas att han sagt så. Tillvitelsen måste därför betraktas som grundlös.⁴

Faktakontroll är svår ibland, och vi kan alla göra fel. Dock är det tydligt att Prothero inte har lagt ned tillräcklig möda på att kontrollera sina faktauppgifter.

Sven Ove Hansson

NOTER

1. <http://data.worldbank.org/topic/urban-development>.
2. Robert J. Nicholls och Christopher Small, ”Improved estimates of coastal population and exposure to hazards released.” *Eos, Transactions American Geophysical Union* 83(28), 2002, 301–305.
3. http://nymag.com/daily/intelligencer/2011/08/evolution_gop_candidates.html.
4. <http://skeptics.stackexchange.com/questions/9400/did-roger-ailes-say-the-truth-is-whatever-people-will-believe-or-something-sub>.